

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ ФАКУЛТЕТ:

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
БАЊА ЛУКА

ПРИМЉЕНО: 9.10.2015.			
ОРГ.ЈЕД.	БРОЈ	ПРИЛОЗИ	ВРИЈЕДНОСТ
	1125		

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени подобности теме и кандидата за израду докторске тезе

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Извјештај о оцјени подобности теме и кандидата пријављене докторске дисертације под називом „Заштита права жига у домаћем и праву Европске уније“, мр Милице Ј. Чизмовић, написала је комисија именована на сједници Научно-наставног вијећа Правног факултета у Бањој Луци број:12/3.620-V-15/15, одржаној дана 23. јуна 2015. године у саставу:

1. Академик проф. др Витомир Поповић, ужа научна област: Међународно пословно право, редовни професор Правног факултета Универзитета у Бањој Луци, председник;
2. Проф. др Радован Вукадиновић, ужа научна област: Међународно пословно право, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, члан;
3. Доц. др Јелена Ђеранић, ужа научна област: Право интелектуалне својине, доцент Правног факултета Универзитета у Бањој Луци, члан.

Састав Комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звање, назив уже научне области за коју је изабран у звање, назив универзитета и факултета у којем је члан комисије стално запослен.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ, НАУЧНА И СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ
КАНДИДАТА

Мр Милица (Јован) Чизмовић, рођена је 20.06.1982. у Бањој Луци. Основну школу завршила је у Бањој Луци, а гимназију (друштвено-језички смјер) у Подгорици. 2001. године уписује Правни факултет, Универзитета у Бањој Луци, гдје је и дипломирала. 2007. године уписује мастер студије из пословно-правне научне области на Правном факултету, Универзитета у Београду. 2010. године успјешно је одбранила мастер рад на тему: „Обавезе стицаоца технологије“, те стекла академски назив дипломирани правник – мастер из уже пословно-правне научне области. 2010. године уписује постдипломске магистарске студије на Правном факултету, Универзитета у Бањој Луци, смјер пословно право. 2012. године успјешно је одбранила магистарску тезу под називом: «Уговор о франшизингу у домаћем и упоредном праву» и стекла звање магистар пословних

наука.

2012. године положила је правосудни испит у Бањој Луци.

У периоду 2010-2013 године похађала је WIPO Академију при Свјетској организацији за заштиту интелектуалне својине у Женеви те стекла звање стручњака у области заштите интелектуалне својине.

2011. године уписује Студије сценске и примјењене умјетности - одсјек Дизајн, у Бањој Луци гдје је 2014. године дипломирала и стекла звање дипломирани дизајнер за графички дизајн. Члан је Међународне асоцијације графичких дизајнера (ico-D). Запослена је у адвокатској канцеларији адвоката Јована С. Чизмовића, из Бања Луке, гдје извршава дјелатност стручног сарадника на пословима из области заштите права интелектуалне својине и високотехнолошког криминала.

Јуна 2012. године изабрана је за представника стручних сарадника у Скупштини Адвокатске коморе Републике Српске.

Говори енглески, француски, италијански и грчки језик. Живи и ради у Бања Луци.

Кандидат је објавио следеће научне радове:

- Чизмовић, Милица: „Елементи и структура уговора о франшизингу“, *Годишњак Правног факултета Универзитета у Бањој Луци*, Бања Лука, 2015.;
- Чизмовић, Милица: „Обавезе стицаоца технологије“, *Српска правна мисао*, Бања Лука, 2015.

- а) Навести неопходне биографске податке: школовање, успјех у току школовања, кретање у служби, резултати научно-истраживачког или стручног рада, јавна признања, друштвене активности и познавање страних језика;
- б) У прилогу биографије доставити списак објављених научних радова.

2. ЗНАЧАЈ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

Значај истраживања

Дисертација има за циљ да истражи и на свеобухватан начин анализира систем функционисања заштите права жига у домаћем праву и праву Европске уније, узимајући у обзир све постојеће специфичности и разлике између правних система. Право жига настаје појединачним актом надлежног органа, са важењем на територији оне земље на којој се налази орган који је спровео поступак регистрације, односно на територији оне земље на којој је право жига конституисано. Принцип територијалности је утицао на обликовање субјективног права појединца сходно потребама и правилима конкретного правног система. Међутим, развој међународне трговине утицао је на потребу формирања једнообразних правила са важењем на територијама више држава због чега је покренут процес хармонизације права кроз доношење међународних конвенција, споразума, аранжмана и уговора. Процес хармонизације унутар јединственог интеграционог система као што је Европска унија захтјева прихватање уједначених стандарда заштите, али и стварање јединственог права на цјелокупној територији Уније.

С обзиром на то да је Босна и Херцеговина отпочела процес европских интеграција,

хармонизација домаћих прописа са прописима Европске уније у области права жига веома је значајна на путу Босне и Херцеговине ка ЕУ. Стога је један од циљева докторске дисертације анализа усклађености домаћих правних прописа са стандардима ЕУ. За оне домаће прописе који нису усклађени са правом Европске уније, у докторској дисертацији ће бити предложен начин на који би требало да се изврше њихове измјене и допуне. Дакле, да би Босна и Херцеговина постала чланица ЕУ, један од услова је и да цјелокупна материја права жига буде хармонизована са правним тековинама ЕУ у овој области.

Преглед истраживања

Предмет истраживања ове докторске дисертације је „**Заштита права жига у домаћем и Праву Европске уније**“. Област права жига је комплексна област која је регулисана међународним и националним прописима. Циљ ове докторске дисертације је предочити систем функционисања заштите права жига, у домаћем и праву Европске уније, узимајући при томе у обзир све постојеће специфичности и разлике правних система као резултат хармонизације законских прописа. Процес хармонизације законских прописа је дуг и тежак процес који захтјева компромисно рјешење и одступање од устаљене судске праксе које државе нису често спремне да прихвате. Евидентне разлике између правних система држава значајно отежавају процес хармонизације због чега су државе прибјегле закључивању међународних конвенција, са циљем обезбјеђивања адекватне заштите права интелектуалне својине, па самим тим и права жига. С обзиром на предмет истраживања докторске дисертације, прва и најзначајнија вишестрана конвенција је Париска конвенција за заштиту индустријске својине, закључена 1883. године. Поред наведене конвенције, као најстаријег извора међународног права жига, неопходно је навести и следеће важније и специјализоване конвенције и уговоре, као и прописе Европске уније из области жигова, и то:

- Мадридски аранжман о међународном регистровању жигова (*Мадридски аранжман*);
- Одлука о ратификацији Протокола који се односи на Мадридски споразум о међународној регистрацији жигова (*Мадридски протокол*);
- Одлука о ратификацији Мадридског споразума о сузбијању лажних и преварних ознака поријекла на производима;
- Ничански споразум о међународној класификацији роба и услуга ради регистровања жигова;
- Одлука о ратификацији Споразума о установљењу међународне класификације фигуративних елемената жигова;
- Сингапурски уговор о закону о жигу;
- Споразум о трговинским аспектима права интелектуалне својине – TRIPS споразум;
- Одлука о ратификацији Најробијског уговора о заштити олимпијског симбола;
- Уредба вијећа (ЕЗ) бр. 40/94 од 20. децембра 1993. године о комунитарном жигу;
- Прва директива Вијећа од 21. децембра 1988. о приближавању закона држава чланица у вези са жиговима 89/104/ЕЕЗ;
- Уредба Вијећа (ЕЗ) бр. 422/2004 од 19. фебруара 2004. којом се мијења и допуњује Уредба (ЕЗ) бр. 40/94 о комунитарном жигу.

Узимајући у обзир значај наведених извора међународног права жига, а у вези са предметом истраживања ове докторске дисертације, међународни извори права жига биће посебно обрађени сходно предложеној структури рада. У складу са постављеним циљем истраживања одређена је и структура докторске дисертације на предложеној тему.

Докторска дисертација се састоји из седам тематски повезаних дијелова, и то како слиједи.

Први дио докторске дисертације има карактер увода. У уводном дијелу рада одредиће се предмет и циљ истраживања, радна хипотеза, метод и извори истраживања. У дијелу који се односи на предмет и циљ истраживања докторске дисертације указаће се на комплексност ове области права која је регулисана прописима међународног и националног права. Оквирно ће бити предочен систем заштите права жига у домаћем и Праву Европске уније, компромисна рјешења држава и одступања од судске праксе у циљу превазилажења разлика између правних система, а све то са циљем стварања услова за ефикасно спровођење процеса хармонизације којим се обезбјеђује адекватна заштита права интелектуалне својине, па самим тим и права жига. У уводном дијелу оквирно ће бити наведене и основне поставке (хипотезе) од којих се у истраживању полази, али и метод и извори истраживања. Како је избор метода истраживања услов успјешног испитивања постављених хипотеза као полазне основе даљњег истраживања, методолошки приступ ове докторске дисертације постављен је комплексно и представља комбинацију основних, општенаучних и посебних метода. У вези са тим, кориштене су следеће методе истраживања, и то: аналитичка, синтетичка, индуктивна и дедуктивна, хипотетичка и емпиријска метода, као и посебна метода правне анализе. У уводном дијелу биће наведени и извори истраживања, а који се тичу домаће и стране стручне литературе, конвенција, законских текстова домаћег и упоредног права и судске праксе.

У другом дијелу докторске дисертације поближе ће бити објашњена појмовна одређења права жига, са кратким освртом на правно-историјски развој жига и изворе жиговног права (националне и међународне изворе права жига). Указаће се на терминолошке разлике у појму жига у односу на правне системе, односно домаћу и упоредну правну теорију. У дијелу који се односи на изворе жиговног права биће обрађени национални извори права жига, а посебна пажња биће посвећена међународним изворима жиговног права. У оквиру међународних извора жиговног права првенствено ће бити обрађена Париска конвенција за заштиту индустријске својине, као прва и најзначајнија вишестрана конвенција из 1883. године. Поред Париске конвенције биће обрађен и Мадридски аранжман о међународном регистровању жигова (*Мадридски аранжман*), Одлука о ратификацији Протокола који се односи на Мадридски споразум о међународној регистрацији жигова (*Мадридски протокол*), Одлука о ратификацији Мадридског споразума о сузбијању лажних и преварних ознака поријекла на производима, Ничански споразум о међународној класификацији роба и услуга ради регистровања жигова, Одлука о ратификацији Споразума о установљењу међународне класификације фигуративних елемената жигова, Сингапурски уговор о закону о жигу, Споразум о трговинским аспектима права интелектуалне својине – TRIPS споразум, Одлука о ратификацији Најробијског уговора о заштити олимпијског симбола, Уредба вијећа (ЕЗ) бр. 40/94

од 20. децембра 1993. године о жигу Заједнице, Прва директива Вијећа од 21. децембра 1988. године о приближавању закона држава чланица у вези са жиговима 89/104/ЕЕЗ, Уредба Вијећа (ЕЗ) бр. 422/2004 од 19. фебруара 2004. године којом се мијења и допуњује Уредба (ЕЗ) бр. 40/94 о жигу Заједнице.

Трећи дио посвећен је подјели и врстама жигова, основним функцијама жига, као и начелима права жига. У дијелу који се односи на подјелу жигова првенствено ће се указати на непостојање општеприхваћене подјеле жигова и чињеницу да се иста разликује од земље до земље. У вези са тим биће наведене подјеле жигова по различитим критеријумима, и то: индивидуални, колективни и жиг гаранције, национални и наднационални, робни и услужни, вербални, графички, тродимензионални и сложени жиг. Оквирно ће бити обрађени и нестандартни (*неконвенционални*) жигови, и то: мирисни (*олфактивни*) знак, музички или звучни, мобилни жигови, промјенљиви или варијабилни жигови, окусни, гестикулативни, тактилни, позицијски, холограмски, интеријерски, архитектонски, дескриптивни или описни, ноторни или општепознати, номинативни, резервни, дефанзивни или баражни жиг. У овом дијелу такође ће бити обрађене и основне функције жига – идентификациона, рекламна и гарантна, али и начела на којима се заснива право жига, а то су: начело специјалности, територијалности, начело временске неограничености, начело узајамности, начело пропорционалности, начело саслушања странке и начело обавезне употребе.

У четвртм дијелу биће обрађени системи стицања жига и процес регистрације жига, а у вези са тим поближе ће бити објашњен систем претраживања (*решерш жига*), основи стицања права жига, пријава жига, право првенства, поступак испитивања уредности пријаве, раздвајање пријаве и регистрације, измјене и одустајање од пријаве и регистрације пријава. Како се испитивање пријаве жига спроводи у циљу заштите јавног интереса и интереса појединаца, учесника на тржишту робе и услуга у овом дијелу биће обрађен и поступак заштите жига путем института приговора.

Пети дио посвећен је промјенама на жигу, односно преносу права на жиг и другим модалитетима располагања жигом, опозиву и престанку жига. У дијелу који се односи на пренос права на жиг биће обрађени начини преноса жига – уговор о преносу права, пренос права на жиг на основу статусне промјене носиоца жига, односно подносиоца пријаве, судске или административне одлуке. Оквирно ће бити обрађен пренос права на жиг путем уговора о преносу права, уступање права кроз уговор о лиценци или франшизингу и уговор о залози. Како жиг престаје истеком периода важења за који су плаћени такса и трошкови поступка, у овом дијелу биће обрађени и други начини и услови престанка жига и прије истека периода важења жига, и то: одрицање од жига, престанак жига на основу судске одлуке и престанком носиоца жига и то у случају када је носилац жига правно лице, али и у случају када је носилац жига физичко лице. У оквиру петог дијела докторске дисертације биће обрађени и посебни случајеви престанка жига, односно опозив жига и поступак по захтјеву за опозив жига.

Шести дио докторске дисертације посвећен је заштити права жига у домаћем и упоредним правним системима. У вези са тим посебно ће бити обрађена управноправна заштита жига, грађанскоправна, као и кривична и прекршајноправна заштита жига. У оквиру заштите права жига, због својих специфичности и значаја на тржишту роба и услуга, посебно ће бити обрађен систем заштите општепознатих и

чувених жигова, као и систем заштите жига од нелојалне конкуренције.

Седми дио докторске дисертације предвиђен је за закључна разматрања.

Радна хипотеза са циљем истраживања

Основне поставке (хипотезе) од којих се у истраживању полази су:

- Упркос принципу територијалности права жига, развој међународне трговине утицао је на потребу успостављања једнообразних правила са важењем на територијама више држава због чега је покренут процес хармонизације права кроз доношење међународних конвенција у овој области;
- Босна и Херцеговина отпочела је процес европских интеграција, те је дужна да своје домаће законодавство усклади са правним тековинама ЕУ и у области права жига, другим ријечима, хармонизација прописа у области права жига један је од услова за наставак напретка Босне и Херцеговине у процесу европских интеграција;
- Обилежаване одређене врсте робе или услуге одређеном ознаком, у складу са прописима ЕУ и међународним стандардима од великог је значаја на међународном тржишту и утиче на међународну трговину;
- Уколико Босна и Херцеговина не усклади домаће законодавство са правним тековинама ЕУ и стандардима Свјетске трговинске организације, не само да неће моћи да постане чланица ЕУ, већ ће то имати озбиљне последице за Босну и Херцеговину у области међународне трговине;
- Немогућност Босне и Херцеговине да домаће производе и услуге презентује на јединственом европском тржишту и уопште свјетском тржишту, може имати далекосежне негативне последице за домаћа предузећа, као и за цијелокупну економију Босне и Херцеговине.

Актуелни прописи Босне и Херцеговине из области заштите права жига новијег су датума и представљају резултат хармонизације са међународним стандардима које поставља Свјетска трговинска организација и Европска унија, а све то у циљу успостављања модерног система заштите права интелектуалне својине ради остваривања стратешког циља Босне и Херцеговине на путу европских интеграција. Будући да Босна и Херцеговина чини све напоре да убрза корак ка европским интеграцијама сваки допринос и залагање ка успостављању бољег и усклађенијег система правне заштите, квалитетног институционалног и техничког оквира довешће до тога да Босна и Херцеговина постане пуноправан и активан учесник у трговини са ЕУ и земљама у региону.

Стога, полазна тачка истраживања ове докторске дисертације је анализа законских рјешења савремених система заштите права жига, како на националном, тако и на нивоу ЕУ, са свим специфичностима и разликама између правних система, и разматрање како да се национално законодавство усклади са стандардима ЕУ и СТО.

Материјал и методе рада

Методолошки приступ процесу истраживања, формулације и презентације резултата при изради ове докторске дисертације постављен је комплексно путем комбинације основних (аналитичких и синтетичких), општенаучних (индуктивних и дедуктивних,

хипотетичких и емпиријских) и посебних метода (правне анализе) на начин да буду примјерени наслову тезе и изложеној структури рада. Његова адекватна примјена омогућиће да се стекну поуздана сазнања о предмету истраживања, чињеницама, појавама, процесима и односима на којима се заснива и спроводи заштита права жига, али и о појмовима, ставовима, судовима и закључцима који су релевантни за испуњавање сврхе овога рада. Извори истраживања су домаћа и страна стручна литература, конвенције, законски текстови домаћег и упоредног права и судска пракса.

Планирани обим рада је од 220 до 250 страна (сва 1800 знакова по страници текста тј. око 30 редова текста по страници и око 60 знакова по реду). Формат текста А4 (210x297 мм), маргине све по 2,5 цм, проред 2.0, фонт *Times New Roman*, величина 12, уз обавезну нумерацију страна.

Стил писања у складу са уобичајеним стандардима академског писања и методологијом израде научног и стручног рада.

Научни допринос истраживања

Научни допринос истраживања се огледа у сагледавању врло сложене проблематике на јасан и прецизан начин коришћењем научних метода. Истраживање је методолошког карактера са циљем критичког вриједновања. Област права жига је комплексна област која је регулисана националним и међународним прописима, укључујући и прописе Светске трговинске организације и Европске уније. Босна и Херцеговина отпочела је процес европских интеграција, те је дужна да своје домаће законодавство усклади са правним тековинама ЕУ и у области права жига, другим ријечима, хармонизација прописа у области права жига један је од услова за наставак напретка Босне и Херцеговине у процесу европских интеграција.

- а) Значај истраживања;
- б) Преглед истраживања;
- в) Радна хипотеза са циљем истраживања;
- г) Материјал и метод рада;
- д) Научни допринос истраживања.

3. ОЦЈЕНА И ПРИЈЕДЛОГ

Кратка оцјена о научним и стручним квалификацијама кандидата тј. о његовим способностима да приступи изради дисертације

Кандидат мр Милица Чизмовић определила се за практичну примену правних сазнања и института из области права жига радећи као стручни сарадник на пословима из области заштите права интелектуалне својине и високотехнолошког криминала у адвокатској канцеларији адвоката Јована С. Чизмовића из Бања Луке. Анализирајући биографију кандидаткиње видљива је заинтересованост и ангажованост у области Права интелектуалне својине. У периоду 2010-2013 године кандидаткиња је похађала WIPO Академију при Свјетској организацији за заштиту интелектуалне својине у Женеви те стекла звање стручњака у области заштите интелектуалне својине, што је значајна референца за теоријскоправно разматрање теме коју је преложила.

Стручна квалификација кандидата се огледа у успјешно завршеном основном, мастер и магистарском студију права. Научна квалификација се односи на израду чланака који се могу везивати за израду теме докторске дисертације.

Научна или практична оправданост предложених истраживања и резултати који се могу очекивати

Научна и практична оправданост предложених истраживања је евидентна у области Права интелектуалне својине. С обзиром на то да је Босна и Херцеговина отпочела процес европских интеграција, хармонизација домаћих прописа са прописима Европске уније у области права жига веома је значајна на путу Босне и Херцеговине ка ЕУ. Да би Босна и Херцеговина постала чланица ЕУ, један од услова је и да цјелокупна материја права жига буде хармонизована са правним тековинама ЕУ у овој области. У оквиру ове докторске дисертације анализираће се усклађеност домаћих правних прописа са стандардима ЕУ. Посебну пажњу заслужује намјера кандидата да за оне домаће прописе који нису усклађени с правом ЕУ предложи начин на који би требало да се изврше њихове измјене и допуне.

Мишљење о предложеној методи истраживања

Методолошко утемељење истраживања је оригинално и примјерено постављеним циљевима дисертације, етапе истраживања су логично пројектоване и коректно методолошки образложене. Предложене методе истраживања су оне које су карактеристичне за друштвена истраживања у којима ће бити издвојене научна дескрипција и анализа садржаја (са синтезом), затим индуктивно-дедуктивна, историјска и компаративна анализа. Од посебних правних метода биће примјењене правно-логичка, компаративна и догматско нормативна метода. Ове методе ће резултирати научним и стручним приказом постављене хипотезе и бити у функцији остваривања циљева истраживања.

Приједлог са образложеном оцјеном о подобности теме и кандидата

Имајући у виду научну и стручну оријентацију кандидата мр Милице Чизмовић, Комисија за писање извјештаја о оцјени и подобности теме и кандидата за израду докторске дисертације, сматра да је кандидат по основу наведених способности подобан да приступи изради докторске дисертације. Комисија је сагласна у оцјени да је тема **Заштита права жига у домаћем и праву Европске уније** подобна за израду докторске дисертације. Комисија предлаже Научно-наставном вијећу Правног факултета у Бањој Луци да одобри израду ове докторске дисертације.

- a) Кратка оцјена о научним и стручним квалификацијама кандидата тј. о његовим способностима да приступи изради дисертације;
- b) Научна или практична оправданост предложених истраживања и резултати који се могу очекивати;
- v) Мишљење о предложеној методи истраживања;
- г) Уколико комисија сматра да кандидат не посједује одговарајуће научне и стручне квалификације, да неке претпоставке кандидата у вези пријављене дисертације нису тачне или је предложен метод рада неадекватан, исти треба детаљно образложити.

д) Приједлог са образложеном оцјеном о подобности теме и кандидата (Обавезно написати оцјену да ли су тема и кандидат подобни или не)

У Бањој Луци, октобар 2015. године

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Академик проф. др Витомир Поповић, предсједник

2. Проф. др Радован Вукадиновић, члан

3. Доц. др Јелена Ђеранић, члан

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ: Члан комисије који не жели да потпише извјештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извјештај образложење, односно разлоге због којих не жели да потпише извјештај.